671/03

Den 6. oktober 2003 blev i sag nr. 59.212:

xxxxx xxxxxxxx
xxxxxxxxxxx xx
xxx xxxxxxxx

mod

Tryggingarfelagið
Føroyar
Kongabrúgvin
P.O.Box 329
FO-110 Tórshavn

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

Forsikringstageren, der har husejerforsikring i Tryggingarfelagið Føroyar , klager over selskabets afvisning af at yde forsikringsdækning for en anmeldt skade på klagerens ejendom.

Klageren har i sin klageskrivelse af 19/8 2002 til nævnet anført følgende:

"Idet undertegnede ikke har den store forstand på bygningskonstruktion mm., er jeg i mit brev, dateret 24.07.2001, til Tryggingarfelagið Føroyar angående skaden, kommet til at afgive en fundamentalt forkert oplysning: at husets ene halvdel er bygget på klippegrund, mens den anden halvdel har stensat fundament. Faktum er, at hele huset har samme underlag - stensat fundament. Denne af mig fejlagtigt afgivne oplysning anvendes som del af forsikringens argument for at frasige sig sin erstatningspligt.

Tryggingarsambandið Føroyar siger i sin afslagsbegrundelse, at sætningsfejl er årsagen til hele miseren. Det er min overbevisning, at det er vandet fra de beskadede rør og samlebrønd, der har forårsaget skaderne på husvæg og kældergulv. Faktum er, at betonvæggen kun har sænket sig der, hvor vandet har sivet ind under muren. End-

videre er der ikke sket ændringer i de omhandlede revner i væggen siden skaden blev udbedret for godt og vel et år siden.

Grundlaget for TF's afgørelse er en svagt underbygget påstand. Det ville derfor være på sin plads i det mindste at få en uvildig synsmand at vurdere sagen."

Selskabet redegør i skrivelse af 13/10 2002 til nævnet for sagen således:

"**Indledning.**

Forsikringstageren klager over, at selskabet har afvist to skader - 232 & 1481/2001 - på villaforsikring H-01-02 ... Skaderne er afvist med henvisning til at betingelserne for erstatning ikke var opfyldte.

For at gøre skadeforløbet mere overskueligt, vil skaderne efter afsnittet om skadernes faktiske forløb, blive behandlet hver for sig.

Skadernes faktiske forløb.

1. skade 232/2001.

Den 25. januar 2001 blev skaden anmeldt til selskabet pr. telefon ... og det blev oplyst, at der var sket en mærkelig skade på betongulvet i kælderen. Samme dag var taksator på skadestedet, for at besigtige skaden sammen med E.S.

Dagen efter - 26. januar - kontaktede taksatoren E.S. pr. telefon, og oplyste at skaden ikke var dækningsberettiget, og at de ville få en afvisning med brev. Dette skete den 29. januar ...

På opfordring fra E.S. var afdelingslederen og taksator den 30. maj 2001 på skadestedet. E. anførte at samlingsbrønden også var beskadiget, men der blev på stedet anført af selskabets repræsentanter, at dette ikke havde nogen indflydelse på selskabets afgørelse. Uanset om samlingsbrønden også var beskadiget, var skaden ikke dækningsberettiget.

2. skade 1481/2001 ...

3. 59.212

Den 13.6.2001 blev en rørskade anmeldt ... Denne blev afvist den 9. juli 2001 med den begrundelse, at taksator ikke havde kunne konstatere nogen skade ...

Den 31. juli modtog selskabet klageskrivelse fra forsikringstageren ... hvori han ønskede sagen (begge skader) genoptaget.

Sagen blev optaget uden at dette ændrede afgørelsen, og dette blev forsikringstageren gjort bekendt med den 9. oktober 2001 ...

1. Skade 232/2001

Taksators vurdering.

Der er tale om en sætningsskade. Grunden og betongulvet er sunket rigtig meget. Både grund og betongulv har store revner flere steder. Forsikringstageren har oplyst, at da han beklædte huset sommeren 1997, pudsede han en revne i grunden (husmuren) og denne revne er i dag ca. 7 mm bred. Det antages derfor, at huset stadig 'synker'.

I forbindelse med skaden blev en del af betongulvet taget op, og der blev gravet ned for at undersøge, hvad der var under gulvet. Da konstaterede man, at der var sand under, så langt som der blev gravet ned, ca. 80 cm.

Skaden har udviklet sig over meget lang tid, og der er derfor ikke tale om en pludselig opstået skade, jfr. § 75.00 i forsikringsbetingelserne.

Skadeårsagen er en sætningsskade, som ikke er ikke omfattet af den tegnede forsikring, jfr. § 3 10.02.

Selskabets begrundelse for at fastholde afgørelsen.

Tryggingarfelagið Føroyar behandlede skaden som en pludselig skade, jvf. forsikringsbetingelserne punkt 75.00 og afviste den siden hen som pludselig skade. Efter mødet på skadestedet 30.05.2001 blev skaden behandlet som udvidet rør og kabel, jvf. forsikringsbetingelserne punkt 35.00. Skaden blev afvist p.gr.a. oplysningerne om den utætte samlebrønd. der berettigede dette.

Det er selskabets opfattelse, at det drejer sig om en sætningsskade. Dette kan påvises på både kældergulvet og betonvæggen, idet at der er større revner fra sætningerne. Disse er hovedårsagen til skaden. Sætningerne har siden beskadiget rørene og samlingsbrønden. Det vand, som står dybt nede ved stenfundamentet, er grundvand, og kan ikke forårsage at huset sætter sig.

Forsikringstagers påstand om, at vandet har taget materialer med sig holder ikke. Hvis dette var årsagen, ville rørene til kloakken for lang tid siden være tilstoppede, idet at vandet ville sive fra og resten hobe sig op og tilstoppe røret. Det er ikke tilfældet. Røret har fungeret til man opdagede fejlen under reparation af samlebrønden.

Der er enighed om, at skaderne har udviklet sig over lang tid, og det fremgår også af taksators rapport ... *'Det ser ud til at huset bliver ved med at 'synke' (sætte sig), for forsikringstageren siger, at da han beklædte huset sommeren 1997, pudsede han i en revne i grunden, denne revne er i dag ca. 7 mm bred.'* Hvis man kigger på væggens inderside, hvor der ikke er puds isat, ser man, at revnen større end de 7 mm. Den er nemlig mellem 10,0 og 13,0 mm, og dette underbygger selskabets påstand om at skaden har udviklet sig over lang tid.

Forsikringstager oplyser i klageskemaet til Tryggingarfelagið Føroyar modtaget 31. juli 2001, at huset delvis er bygget klippegrund og muld. På den optegnede skitse ses, hvor der er klippegrund og hvor der er 'mýra' (oversættelse: mose).

I klageskemaet beder forsikringstageren Ankenævnet for Forsikring om at se bort fra denne oplysning, idet at hele huset er bygget på stenfundament. Denne påstand tager vi kraftigt afstand fra. Der er ingen oplysninger om hvordan man vil bevise eller i hvert fald sandsynliggøre dette. I modsat fald vil vi påberåbe os FAL § 22, idet at disse oplysninger i givet fald er os ukendte.

Skaden kan deles i to

- Skade på betongulv
- Skade på ydervæg

Skade på betongulv:
Skadens opståen skal søges i gulvets opbygning. Under betongulvet er der ca. en meter ukomprimeret sand. Dette forklarer hvorfor gulvet har sat sig over en lang tidshorisont. Der er heller ikke nogen form for armering i betonen. Derfor er betonfladen ustabil og vil ukontrolleret sætte sig efter som underlaget tillader dette.

Det kan i hvert fald slås fast, at bæreevnen er ujævn, og at gulvet har sat sig meget forskelligt. Når gulvet i kælderen var gravet op, var der gammel stensætning og en svær stolpe ind mod midten af gulvet (se foto) hvor stolpen står op gennem betonen. Det kunne tyde på, at man i det byggeri, der var før dette hus, ikke fandt underlaget bæredygtigt. Samme foranstaltninger var ikke gjort ved skaderamtes hus. Der består funderingen kun af en 1 m ukomprimeret sand.
...
Hovedårsagen til skadens opståelse kan derfor søges i gulvets fundering, og manglende armering d.v.s. konstruktionen, jvf. forsikringsbetingelsernes punkt 310.00.

Vedligeholdelse.
Hvis en skade hovedsageligt kommer af, at forsikringstageren ikke har sørget for nødvendig vedligeholdelse, kan forsikringen benægte at yde erstatning.

310.02
Det samme er gældende, hvis skaden hovedsageligt kommer af at der er fejl vedrørende projektering, konstruktion, opsætning eller brud på byggevedtægter, brandloven, stærkstrømsreglementet, straffeloven eller andre gældende love og reglementer.

Skade på ydervæg.
Her kan skadens opståen søges i, at huset ikke er bygget på fast grund, men at man har stensætning med betonvæg ovenpå. Når man ikke bygger på fast grund, vil huset sætte sig efter omstændighederne.

Det kan i hvert fald slås fast, at bæreevnen under væggene er ujævne, og at huset har sat sig meget der, hvor revnerne er. Når gulvet i kælderen var gravet op, var der gammel stensætning og en svær stolpe ind mod midten af gulvet, se foto.

Det kunne tyde på, at man i det byggeri der var før dette hus, ikke fandt underlaget bæredygtigt. Der var ikke gjort samme foranstaltninger ved skaderamtes hus. Der består funderingen kun af en stensætning under betonfundamentet.

Der er også noget, der tyder på, at betonfundamentet, der er under ydervæggen, er lavet efter at huset er bygget, for at stabilisere væggen. Dette fordi revnerne i betonvæggen kun går ned til fundamentet.

Endvidere har væggens flader i bruddet forskudt sig, og denne forskydning går heller ikke igen i betonfundamentet. Både revner og forskydning burde kunne ses igen i fundamentet, hvis fundamentet var opbygget inden ydervæggen (se foto D& E).
...
Dette blev diskuteret 30-05-2001 på skadestedet mellem E.S., taksator og afdelingslederen, og man fandt denne mulighed for meget nærliggende. Men E. kendte ikke hele husets historie, fordi det er bygget i 1960 og kunne han ikke udtale sig nærmere herom.

Forholder det sig sådan, så er skaden både på væggen, samlebrønden og røret meget gammel, fordi kælderen er indrettet for mange år siden. Langt forinden forsikringstager købte huset.

Forsikringstager har købt huset i 1997, og tegnede villaforsikring inkl. udvidet rør og kabel 26-03-1998 jvf. forsikringsbetingelserne punkt 35.00 og pludselig skade punkt 75.00. Indtil dette tidspunkt var udvidet rør og kabel og pludselig skade ikke omfattet. Vi mener med dette at have sandsynliggjort, at skaden er sket inden denne dato, og at dengang tegnede forsikring ikke omfattede udvidet rør og kabel, og pludselig skade. jvf. forsikringspolicen.

Der er ikke konstateret nogen armering i betonvæggene, og det gør, at deres bæreevne er stærkt reduceret, når de punktbelastes, som her. Det er derfor vigtigt, når man som her bygger på ustabilt underlag, at armere væggene betydeligt. Hvis det var gjort, var skaden på ydervæggen ikke blevet så stor, at samlebrønden var beskadiget. Der kan dermed henføres konstruktionens udførelse en betydelig årsag til skaden, idet at hovedårsagen til skaden er, at huset har sat sig jf. forsikringsbetingelserne punkt. 310.00

Vedligeholdelse

Hvis en skade hovedsageligt kommer af at forsikringstageren ikke har sørget for nødvendig vedligeholdelse, kan forsikringen benægte at yde erstatning.

310.02

Det samme er gældende, hvis skaden hovedsageligt kommer af, at der er fejl vedrørende projektering, konstruktion, opsætning eller brud på byggevedtægter, brandloven, stærkstrømsreglementet, straffeloven eller andre gældende love og reglementer.

Endvidere er det vores opfattelse, at betingelserne for at opnå erstatning på ovennævnte skadeårsag ikke er til stede, hverken for ydervæggen eller betongulvet, jvf. forsikringsbetingelserne punkt 3 5.02.

Forsikringen omfatter skader, som kommer af lækager i skjulte rør, ledninger og fejl i skjulte kabler.

Det er en betingelse, at der skal være sket direkte skade fra lækagen, for at opnå erstatning. Skaden skal være sket på enten bygning eller anlagte haver, jvf. forsikringsbetingelserne punkt 35.04 b)

Erstatningen omfatter:

Direkte skade på bygninger og anlagte haver, som kommer af lækager, også udsivning, når skaden påvises samtidig med at lækagen bliver repareret.

Om det var sådan, at huset havde sat sig over en årrække, af lækage, som havde taget underliggende jord med sig, sådan som forsikringstager påstår, var det ikke direkte skade, men indirekte skade, Det, som var beskadiget af lækagen, var ikke en af forsikringen omfattet bygningsdel eller haveanlæg, men jord, idet at vandet er mere 1 m under kældergulvet, og uden for ydervæggen, jvf. forsikringsbetingelserne punkt 13.00.

Forsikringen omfatter:

13.02

Uden nærmere bestemmelse i policen omfatter forsikringen fast bygningstilbehør, faste bygningsdele og installationer.

a) *De bygninger, som står på forsikringsstedet og undergrunden ned til 1 meter eller ned til 1 meter under kældergulvet.*
b) *Flagstænger og antenner til ikke-erhvervsmæssig brug.*
c) *El-installationer, medregnet forgreninger og hovedtavle, energi- og lysinstallationer, her medregnet tilhørende tilbehør, elektriske husholdningsapparater, så som køleskabe, frysere, komfurer, vaskemaskiner, tørretumbler og opvaskemaskiner.*

Jord er ikke omfattet af den tegnede forsikring. Bygningsskaden ville da være en følgeskade, som ikke var sket i direkte forbindelse med at jorden løb bort, men senere over en årrække. Betingelserne for erstatning er derved ikke opfyldte.

Selskabets konklusion:

Selskabet gør gældende, at det ikke er tale om en dækningberettiget skade på bygning, fordi at betingelserne for skadesårsagen ikke er opfyldte. Hovedårsagen til skaden er konstruktionsfejl, Hvis jorden er direkte skaderamt, er den ikke omfattet af tegnede forsikring.

2. Skade 1481/2001.

...

Taksator meddeler:

13-06-2001 var jeg sammen med E.S. på forsikringsstedet. Folk fra kommunen var på stedet samme dag, de fandt ud af, at der var brud på røret fra septiktanken, som går under huset og er forbundet med kommunens kloak i V...gøta, som er på den anden side af huset. Bruddet er under væggen mod V...gøta

Selskabets begrundelse for at fastholde afgørelsen:
Det er konkluderet, at det drejer sig om en skade på røret fra septiktanken til hovedkloakken. Røret er knust, men der kan ikke påvises nogen skade på bygning eller haveanlæg fra lækagen på røret .

Det er vores opfattelse, at den del af røret som er skadet, ikke er omfattet af den tegnede forsikring, jvf. forsikringsbetingelserne punkt 35.01

Forsikrede genstande:

a) *Skjulte rør til varme, gas, olie og kloakledninger og skjulte el-kabler, som bliver brugt til opvarmning i og under grundmurede bygninger*
b) *Nedgravede ledninger udendørs til vandopvarmning, gas, el og kloakledninger fra og mellem de forsikrede bygninger, beregnet fra hovedledningen i vej, til indføring i bygning. Hvis bygningen ikke er forbundet med fælleskloak, da fra bygningen til egen septiktank eller eget renseanlæg. Nedgravede olierør fra tank til bygningen.*

Ud fra ovenstående, er røret fra septiktanken og til hovedkloakken ikke omfattet af udvidet rør og kabelforsikring, det ikke er fælleskloak, forsikringstager har egen septiktank, hvorfra kloakrøret går ud til hovedkloakken.

Endvidere er det vores opfattelse, at betingelserne for at opnå erstatning på ovennævnte skadeårsag ikke er til stede, jvf. forsikringsbetingelserne punkt 35.02.

Forsikringen omfatter skader, som kommer af lækager i skjulte rør, ledninger og fejl i skjulte kabler.

Det er efter vores opfattelse, at det er en betingelse, at der skal være sket direkte skade fra lækagen for at opnå erstatning. Skaden skal være sket på enten bygning eller anlagte haver, jvf. forsikringsbetingelserne punkt 35.04 b)

Erstatningen omfatter:
Direkte skade på bygninger og anlagte haver, som kommer af lækager, også udsivning, når skaden påvises samtidig med at lækagen bliver repareret.

For at opnå erstatning for reparationen af lækagen og udgifterne til sporing af samme, er det en betingelse, at der forud er indgået en aftale, det samme er gældende for alle følgeskaderne, jvf. forsikringsbetingelserne punkt 35.04 a)

Erstatningen omfatter:
Reparation af lækager i de skjulte rør, ledninger og kabler, også udgifter til at søge efter lækager, hvis der forud er indgået aftale med Tryggingarfelagið Føroyar herom.

Og forsikringsbetingelserne 35.05
I forbindelse med skade, som forsikringen omfatter, bliver udgifterne til opgravning, oprydning, reparation af følgeskader på bygning og have erstattet, hvis der forud er indgået aftale med Tryggingarfelagið Føroyar herom.

Der er ikke indgået nogen aftale herom.

Selskabets konklusion:
Selskabet gør gældende, at der ikke er tale om dækningsberettiget skade på kloakrør, ved at røret ikke er omfattet af tegnede forsikring, og at betingelserne for at benytte skadesårsagen ikke er til stede. Endvidere foreligger der ikke nogen aftale om at reparation, som ellers ville være en betingelse for erstatning for kloakskaden."

Selskabet har uddybende i skrivelse af 26/5 2003 til nævnet anført, at:
"… forsikringsbetingelserne kun omfatter rørene frem til septiktank, om huset er forbundet i sådan en. I dette tilfælde er lækagen efter septiktanken.
…

Det er [selskabets] opfattelse, at betegnelsen 'fælleskloak' er, når flere huse har samme septiktank/renseværk, som er almindeligt i nyere byggerier, renseværket forbindes så med hovedkloakken."

Klageren har hertil i skrivelse af 19/10 2002 til nævnet anført:

"Til Tryggingarfelagið Føroyars skrivelse af 13. oktober 2002 har undertegnede følgende bemærkninger/rettelser:

1) Side 3, 4. afsnit: siden udbedring af rør- og brøndskader i juni 2001 er der ikke sket yderligere udvidelse af revnerne.
2) Side 3, 6. afsnit: de arbejdere, der lagde de nye rør til det kommunale kloaksystem, samt kommunalarbejdere kan bevidne, at der ikke er forskel på grunden ved skaden og den øvrige grund. Den er stensat overalt.
3) Side 3, sidste afsnit: den stolpe, der henvises til, har intet med nuværende byggeri at gøre. Det er levninger fra barakker, bygget af englænderne under krigen.
4) Side 5, 6. afsnit: Der er absolut intet der tyder på, at betonfundamentet er bygget efter at huset er bygget.
5) Side 6, 2. afsnit: forsikringstageren har købt huset i 1989. Forsikringen blev ændret efter forsikringsselskabets egne anbefalinger i kampagne, hvor det anbefales husejere at gå over til såkaldte 'pakkeforsikringer'."

Nævnet har fået forevist fotos. Nævnet har endvidere indhentet tegninger, der viser klagerens og selskabets opfattelse af, hvor bruddet er sket. Dette er de ikke enige om.

I forsikringsbetingelserne hedder det bl.a.:

"**35.00**

Udvidet rør- og kabelforsikring

35.01

Forsikrede genstande:

a) Skjulte rør til varme, gas, olie og kloakledninger og skjulte elkabler, som bliver brugt til opvarmning i og under grundmurede bygninger.
b) Nedgravede ledninger udendørs til vandopvarmning, gas, el og kloakledninger fra og imellem de forsikrede bygninger, beregnet fra hovedledning i vej til indføring i

bygning. Hvis bygningen ikke forbundet med fælleskloak, da fra bygning til egen septiktank eller eget renseanlæg. Nedgravede olierør fra tank til bygningen.

35.02

Forsikringen omfatter skader, som kommer af lækager i skjulte rør, ledninger og fejl i skjulte kabler.

...

35.04

Erstatningen omfatter:

Reparation af lækager i de skjulte rør, ledninger og kabler, også udgifter til at søge efter lækager, hvis der forud er indgået aftale med Tryggingarfelagið Føroyar herom. Direkte skade på bygninger og anlagte haver, som kommer af lækager, også udsivning, når skaden kan påvises samtidig med at lækagen bliver repareret.

35.05

I forbindelse med skade, som forsikringen omfatter, bliver udgifter til opgravning, oprydning og reparation af følgeskader på bygning og have erstattet, hvis der forud er indgået aftale med Tryggingarfelagið Føroyar herom.

310.00

Vedligeholdelse m.m.

310.01

Hvis en skade hovedsagelig kommer af, at forsikringstageren ikke har sørget for nødvendig vedligeholdelse, kan forsikringen benægte at yde erstatning.

310.02

Det samme er gældende, hvis skaden hovedsagelig kommer af, at der er fejl vedrørende projektering, konstruktion, opsætning eller brud på byggevedtægter, brandloven, stærkstrømsreglementet, straffeloven eller andre gældende love og reglementer."

...

75.00

Anden pludselig opstået skade.

...

13. 59.212

75.02

Ved pludselig opstået skade skal forstås skade, der skyldes udefra pludselig opstået og virkende årsag. Årsag og følger skal således ske samtidig.

Nævnet udtaler:

Uanset om bruddet i røret er sket som angivet af klageren eller af selskabet, finder nævnet, at klageren har krav på dækning efter forsikringsbetingelsernes pkt. 35.01.b, 1. pkt., hvoraf fremgår, at nedgravede kloakledninger beregnet fra hovedledning i vej til indførsel i bygning, er dækket. Da bygningen er forbundet med fælleskloak, finder 2. pkt. ikke anvendelse. Der er ikke holdepunkter i forsikringsbetingelserne for kun at anse rørskade i forbindelse med bygningsskade for dækket.

For så vidt angår skaden på gulvet er nævnet enigt med selskabet i, at der ikke er tale om en pludselig skade.

Derfor

b e s t e m m e s :

Selskabet, Tryggingarfelagið Føroyar, skal yde forsikringsdækning for så vidt angår rørskaden.

Klagen kan ikke i øvrigt tages til følge.

Marianne Højgaard Pedersen